

**PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENI ZAKONA O PLAĆAMA U JAVNIM
SLUŽBAMA, S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA**

PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENI ZAKONA O PLAĆAMA U JAVNIM SLUŽBAMA, S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje Zakona o izmjeni Zakona o plaćama u javnim službama sadržana je u odredbi članka 2. stavka 4., a u vezi s odredbom članka 55. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 85/2010 - pročišćeni tekst).

II. OCJENA STANJA, OSNOVNA PITANJA KOJA SE UREĐUJU PREDLOŽENIM ZAKONOM, TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Nakon višegodišnjeg uzastopnog gospodarskog rasta, rasta zaposlenosti i pada nezaposlenosti, jak utjecaj globalne gospodarske i financijske krize tijekom protekle tri godine, preokrenuo je trend makroekonomskih kretanja. Pad bruto domaćeg proizvoda izravno je utjecao na gašenje radnih mjesta i nagli porast stope nezaposlenosti. Krajem 2011. godine u evidenciji Hrvatskog zavoda za zapošljavanje evidentirano je oko 315.000 nezaposlenih osoba koje su prethodno bile u radnom odnosu. Kao posljedica negativnog gospodarskog rasta u 2010. godini i nedovoljnog gospodarskog rasta u 2011. godini, ukupna zaposlenost, a kako je određuje anketa radne snage, nastavila je opadati. Prema podacima Eurostata, stopa zaposlenosti stanovništva u dobi od 15. do 64. godine pala je s 57,8% u 2008. na 52,4% u 2011. godini. Obzirom da se nisu ostvarila procijenjena i planirana makroekonomska kretanja, već je utjecaj gospodarske i financijske krize u Republici Hrvatskoj dodatno ojačao, zbog čega je indeks stope rasta bruto domaćeg proizvoda ponovno negativan i ponovno utječe na pad zaposlenosti, u cilju neophodne fiskalne štednje i fiskalne održivosti nužno je preispitati sve troškove rada u javnim službama na svim razinama.

Obzirom da na troškove rada, koji su u Republici Hrvatskoj osjetno viši od troškova rada zemalja članica Europske unije, utječu mnogobrojna materijalna prava i dodaci zaposlenih u državnim i javnim službama, započeli su kolektivni pregovori vezani uz pojedine institute i pojedina jednokratna materijalna prava zaposlenika, kako bi se u cilju konsolidiranja i očuvanja fiskalne stabilnosti privremeno smanjili troškovi zaposlenih u državnoj i javnoj službi. Tijekom pregovora se raspravljaju mogućnosti neisplate „božićnice“ u 2012. godini, te neisplate regresa i jubilarnih nagrada u 2013. godini za sve zaposlene u državnim i javnim službama, ali i moguće smanjivanje postotnog dodatka za svaku navršenu godinu radnog staža, koji je sada ugovoren kao uvećanje od 0,5 % za svaku navršenu godinu ukupnog radnog staža. Iako je to pravo regulirano Temeljnim kolektivnim ugovorom za službenike i namještenike u javnim službama, ono je definirano i po osnovi Zakona o plaćama u javnim službama. Uvažavajući okolnost da se materijalna prava zaposlenih u državnim i javnim službama financiraju u pravilu od istovjetnih javnih i fiskalnih prihoda, posebnu brigu je potrebno voditi i o nužnosti da opseg i visina njihovih prava bude ujednačena.

Stoga se ovim Prijedlogom predlaže da i javni službenici i namještenici svoja materijalna prava, o kojima su u tijeku kolektivni pregovori, ostvaruju na temelju kolektivnih ugovora, a ne po dva, u praksi različita pravna osnova. U tom smislu se predlaže da se postotni dodatak za svaku godinu navršenog radnog staža utvrđuje kolektivnim ugovorom. Moguća umanjena materijalnih prava po svim osnovama samo su privremenog trajanja za razdoblje neophodnih štednji u cilju očuvanja radnih mjesta i zaposlenosti, a ovaj Prijedlog

ostavlja otvorenu mogućnost da socijalni partneri kroz kolektivne ugovore utvrđuju i drugi postotni dodatak ili različitu osnovu obračuna predmetnog dodatka.

III. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za ovaj Prijedlog zakona nije potrebno osigurati dodatna sredstva u Državnom proračunu Republike Hrvatske jer ne dovodi do povećanja rashoda Državnog proračuna, ali može utjecati na postizanje određenih ušteda u području troškova državnog proračuna za zaposlene u državnim službama, koji se procjenjuje u visini od 398 milijuna kuna za ovu godinu, odnosno 998 milijuna kuna za 2013. godinu.

IV. PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Temelj za donošenje i stupanje na snagu ovoga zakona po hitnom postupku nalazi se u odredbi članka 159. Poslovnika Hrvatskoga sabora, a to su osobito opravdani državni razlozi, odnosno potreba da se u uvjetima gospodarske i financijske krize, te njenog negativnog utjecaja na fiskalnu održivost Državnog proračuna i na zaposlenost, smanjenjem troškova rada očuva što veći broj radnih mjesta u javnim službama.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENI ZAKONA O PLAĆAMA U JAVNIM SLUŽBAMA

Članak 1.

U Zakonu o plaćama u javnim službama („Narodne novine“, broj 27/2001 i 39/09), članak 4. mijenja se i glasi:

"(1) Plaću službenika, odnosno namještenika čini umnožak koeficijenta složenosti poslova radnog mjesta na koje je službenik, odnosno namještenik raspoređen, osnove za izračun plaće i postotnog dodatka za svaku navršenu godinu radnog staža.

(2) Osnovica za izračun plaće utvrđuje se u skladu s posebnim propisom.

(3) Postotni dodatak za svaku navršenu godinu radnog staža utvrđuje se kolektivnim ugovorom zaključenim između Vlade Republike Hrvatske i sindikata čija je reprezentativnost za pregovaranje o sklapanju kolektivnog ugovora utvrđena u skladu s posebnim propisom.“

Članak 2.

Nadležna tijela javnih službi dužna su u roku od trideset dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona, uskladiti pravilnike o unutarnjem redu i druge akte kojima se uređuju plaće s odredbama Zakona o plaćama u javnim službama („Narodne novine“, broj 27/01 i 39/09) i s odredbama ovoga Zakona.

Članak 3.

Ovaj Zakon stupa na snagu danom objave u „Narodnim novinama“.

OBRAZLOŽENJE**Članak 1.**

Propisuje način izračuna plaća za zaposlene u javnim službama, kao i to da će se postotni dodatak za svaku navršenu godinu radnog staža javnih službenika i namještenika utvrđivati kolektivnim ugovorom.

Članak 2.

Prijelazna odredba ovoga Zakona kojom se propisuje obveza usklađivanja internih akta u javnim službama, kako s osnovnim Zakonom o javnim službama tako i s ovim Zakonom.

Članak 3.

Propisuje datum stupanja na snagu ovoga Zakona.

ODREDBA ZAKONA O PLAĆAMA U JAVNIM SLUŽBAMA KOJA SE MIJENJA

Članak 4.

Plaću službenika i namještenika čini umnožak koeficijenta složenosti poslova radnog mjesta na koje je službenik i namještenik raspoređen i osnovice za izračun plaće, uvećan za 0,5% za svaku navršenu godinu radnog staža.